

Seja Okrajnega ljudskega odbora Kranj

Preobsežen dnevni red - pičla razprava

Razdelitev sredstev za pospeševanje kmetijstva

Kranj, 7. julija.

Po ločenih sejah okrajnega zbora in zbora proizvajalcev, ki sta bili včeraj v Kranju, so se odborniki udeležili skupne seje obeh zborov. Dnevni red je bil precej obsežen, skupaj 25 točk, in je bila verjetno zaradi tega razprava zelo pomanjkljiva. V 22. točki dnevnega reda je zbor proizvajalcev na predlog komisij potrdil kar 39 zaključnih računov.

Stanje kmetijstva, zlasti še nekaterih panog, še vedno ni zadovoljivo, zato sta zbor sprejela nekatere predloge o upravljanju in razdelitvi skladov za pospeševanje kmetijstva.

Semenski krompir smo največkrat dovažali iz drugih krajev, kar je zviševalo ceno, razen tega tudi kvaliteta ni bila najboljša. V proračunu je predvidenih za proizvodnjo krompirja dva semena 1 milijon dinarjev in prispevek za Selekcijsko postajo v Poljanah (100.000 dinarjev), ki bo z gotovijo kvalitetnega krompirjevega semena omogočila povprečni pridelek 180 centov in s tem prihranila okoli 300 milijonov din letno. Prav tako so določena tudi sredstva za odkup semenskega žita (315.000 dinarjev) in razmnoževanje dobrih semenskih žit (85 tisoč dinarjev). S posevkom za ta sredstva kupljenega žita, se bo povečal hektarski donos najmanj za 3 cente in bo dohodek za okoli 30 milijonov večji.

Skupno je za poljedelstvo namenjenih 2.100.000 dinarjev. V živinoreji se bo še naprej pospeševalo umetno osemnemanje ter izbor plemenjakov. Ker se v zadnjem času razširjajo razne rastlinske bolezni in rastlinski škodljivci, je namenjenih iz sklada 1 milijon dinarjev za zavarovanje rastlin pred boleznimi. Iz sklada je predvidenih še 3.700.000 dinarjev za pospeševanje planšarstva, predvsem so ta

sredstva namenjena za popravilo in dograditev vodnih gorskih poti v okolici Bohinja. Dalje je veterini dodeljenih 6 milijonov dinarjev, prosveti za adaptacije in poživitev dela na kmetijskih šolah pa 9.990.000 dinarjev. Skupni izdatki sklada znašajo 33.766.000 dinarjev.

Sredstva sklada za pospeševanje prometa in predelavo kmetijskih pridelkov pa so namenjena predvsem kramem, ki so naseljeni s pretežno industrijskim prebivalstvom in je preskrba s kmetijskimi pridelki zaradi majhnega števila tržnic, pekarn itd. nezadovoljiva. Tako je predvidena dotacija za izdelavo načrtov, za gradnjo tržnice v Skofji Loki 300.000 dinarjev, na Jesenicah 2 milijona in za skladišče trgovskega podjetja »Sadje« Kranj 800 tisoč dinarjev. Večina naših pekarskih poslovalnic ne ustreza higienskim predpisom, zato je zbor predvidel za gradnjo in adaptacijo teh poslovalnic in skladišč za kmetijske pridelke skupno 21 milijonov dinarjev.

Na seji je bil sprejet tudi odlok o povišanju dnevnice. Dalje je bil sprejet odlok o uvedbi občinskega prometnega davka v okraju Kranj. Jeseniški bolnišnici je bila odobrena garancija za najetje posojila v znesku 18 milijonov dinarjev. Ker je bila odločba občinskega ljudskega odbora Jesenice podjetju »Centrošped« iz Zagreba, da sedanja obstoječa špeditrijska podjetja zadoščajo potrebam, neutemeljena, je zbor na pritožbo omenjenega podjetja izdal dovoljenje za ustanovitev poslovalnice na Jesenicah. Sprejet je bil tudi predlog predračuna okrajnega vodnega sklada in spremembe v zvezi s sistematizacijo delovnih mest upravnih organov občinskih ljudskih odborov. V zvezi s potrditvijo statuten občin naj omenim še to, da zaradi enotnosti državne uprave ni bil sprejet predlog kranjske občine o ustanovitvi posebnega veterinarskega inšpektorja, medtem ko so bili ostali statuti sprejeti in potrjeni.

SKUPNA SEJA OBEH ZBOROV

Po končanem ločenem zasedanju sta oba zbora OLO na skupni seji raz-

pravljala o spremembah v organih okrajnega ljudskega odbora. Zaradi prevzema novih službenih dolžnosti sta zbor razrešila nekatere člane komisije za prošnje in pritožbe, komisije za statut, sveta za šport in telesno vzgojo, disciplinskega sodišča, komisije za organizacijo evidence kmetijskega zemljiškega sklada SLP, razlasi- stitvene komisije za območje občin Gorenja vas, Skofja Loka, Železniki in Ziri in izvolila v te organe nove člane. V komisijo za prošnje in pritožbe sta bila imenovana Aleš Jagodinec in Franc Križner, v disciplinsko sodišče Ivan Gorjanc, za predsednika komisije za organizacijo evidence kmetijskega zemljiškega sklada SLP Peter Kunšl in za člana razlasi- stitvene komisije na območju občin Gorenja vas, Skofja Loka, Železniki in Ziri Vinko Krajnc.

Na skupni seji je bil nato imenovan še upravni odbor okrajnega gozdnega sklada in upravni odbor okrajnega vodnega sklada. Za predsednika upr. odbora gozdnega sklada je bil izvoljen Franc Znidar, za predsednika upravnega odbora vodnega sklada pa Jože Sparovec. Zbora sta po krajši razpravi odločila, da se zaradi boljše- ga dela zmanjša število upravnega odbora gozdnega sklada na devet članov.

I. Pokrajinski zlet »Svobod« v Žireh

Kulturna manifestacija

ZIRI, 8. JULIJA.

Danes je bila otvoritev I. Pokrajinskega zleta »Svoboda«, ki ga je priredilo DPD »Svoboda« Ziri v počastitev 20-letnice delavske stavke na Gorenjskem. Pokrovitelj te kulturne manifestacije je predsednik Zveze Svobod in kulturnih društev Ivan Regent. Prireditve bodo trajale ves teden.

V sindikalni dvorani je predsednik DPD »Svoboda« Ziri tov. Počivavšek danes ob desetih svečano odprl kulturno-zgodovinsko razstavo, ki prikazuje tradicijo kulturne dejavnosti v tem kraju. Član Okrajnega sveta »Svoboda« Rado Jan je nato podal precej podroben pregled kulturnega življenja od ustanovitve prvega bralnega društva 1867 do današnjih dni. Na otvoritvi je bil navzoč tudi predsednik Sveta za prosveto in kulturo pri OLO Kranj Slavko Beznik in akademski slikar —

žirovski rojak Maksim Sedej.

Popoldne so bile na sporedu medkrajevne športne tekme, zvečer pa je DPD Svoboda z Vrhniko uprizorilo komedijo »Hiša v Montevideu«. Jutri bo gostovala v Žireh lutkovna sekcija DPD Svoboda z Jesenic, v torek zvečer bo javna produkcija gojenec glasbene šole iz Žirov, v sredo pa koncert pevskih zborov DPD »Svoboda« Ziri pod vodstvom dirigenta Antona Jobsta. Dramska sekcija iz Strazišča bo prišla na obisk 12. julija in uprizorila špansko romanco Garcie Lorce »Mariano Pinedo«. V petek bo gostoval v Žireh pevski zbor DPD »Svoboda« Kranj, v soboto pa bo nastopila domača dramska sekcija in v režiji Jožeta Zupana uprizorila Kreftove »Celjske grofe« v zasilno urejeni dvorani Kulturnega doma. Zaključek kulturnega tedna bo v nedeljo.

J. O.

šole, v višjih šolah jih je 33, 142 pa se jih uči različnih obrti. Precej jih je že zaposlenih. Vsi, ki posejajo visoke šole, dobivajo štipendije. 739 jih prejema izredno socialno podporo pri občinskih ljudskih odborih. Povprečje šolskih uspehov teh otrok je dobro. Učni uspehi so predvsem odvisni od predavateljskega kadra, ki jim ponekod posveča več pozornosti, drugod pa zopet manj. V kolonijah in na zdravljeno je bilo do sedaj 885 otrok.

Tudi spomeniška dejavnost v okraju Kranj beleži lepe uspehe. Zbrano je že veliko dokumentarnega gradiva iz zgodovine narodnoosvobodilne borbe. Posamezne občine so poskrbele tudi za estetsko arhitektonsko ureditev nekaterih grobišč padlih borcev in talcev. (Begunje, kjer počiva 509 žrtev okupatorja, Draga, kjer je pokopanih nad 300 talcev, grobišče na Pokljuki, kjer počiva 79 borcev itd.). Postavljeni so bili tudi številni spomeniki padlim partizanom.

V povojnem desetletju so občinski in okrajni odbor ZB NOV ob raznih državnih praznikih in partizanskih dnevih organizirali priložnostne razstave. Dosedaj jih je bilo 28, obiskovalo pa jih je nad 59.000 ljudi. Prikazovale so dokumentarno gradivo iz dobe okupacije. Številni obiski kaže na potrebo po organizaciji stalnih razstav pri posameznih muzejih.

ZETEV

Nekaj zadnjih toplih dni je brž pomagalo, da je žito dozorelo

„Kmečka ohcet“ - višek Turističnega tedna v Bohinju

V soboto je bilo v Bohinju 1500, v nedeljo pa 4000 ljudi

BOHINJ, 8. julija.

V okviru turističnega tedna v Bohinju so včeraj in danes prikazali staro »kmečko ohcet« in fantovsko vasovanje, ki je lep slovenski običaj, ki temelji na folklornih in čistih narodnih motivih.

V tem tednu so imeli v bohinjskih vaseh še vrsto drugih prireditev, tako kulturnih in športnih, povezanih s predavanji o pomenu turizma in kmetijstva. Praksa v zadnjih letih je pokazala,

da so prav v tem pogledu naša turistična društva in gostinstvo premalo napravila. Zaradi tega in seveda tudi zaradi vremena v zadnjih dveh letih, je turizem začel šepati tudi v tem kotu naše ožje domovine. Tudi letošnji obisk tujih in domačih gostov je bil skromen. Včeraj in danes pa je Bohinj zaživel kot morda že dolgo ne in nikomur, ki je prišel sem ne bo žal, kajti tu je našel vsestransko razvedrilo. Jezero je bilo neverjetno toplo, tako, da so bili prvi kopalci že zgodaj dopoldne v vodi.

Pa še besedo o današnji prireditvi, ki je lepo uspela. Sinoči so »pri Janezu« ob jezeru prikazali bohinjsko fantovščino, običaj, kako so si nekdaj fantje morali pridobiti pravice, da so še lahko pridružili fantovski družbi. V današnji prireditvi, katero je gledalo nad 4000 ljudi pa so Bohinjci prikazali staro kmečko ohcet. Zbrali so se pred nevestino hišo, eno izmed izrazitih v Stari Fužini. Bil je cel spreved, v katerem je bilo 14 voz narodnih noš. Tam je ženin dobil nevesto po tedanjih starih običajih. Na vozove so naložili še vso balo, ki jo žena potrebuje doma in seveda tudi najlepšo opravo z domačije. Tako je spreved krenil naprej proti Janezu. Pred domačijo v Stari Fužini so se zbrali številni prebivalci iz raznih krajev in spremljali ohcet vse do Janeza, kjer je bil zaključni del prireditev. Na mostu »Pri Janezu« so jim »zašrangali« pot. To je običaj, da mora ženin odkupiti nevesto tudi od vaških fantov in mož. Ob tej priliki so dobili šrangarji sedem zlatnikov. Nato je šla ohcet na ženinov dom, kjer je pojedina, ples itd. Vendar smeta ženin in nevesta šele ob polnoči plesati.

Prav bi bilo, da bi tudi v propagandnem oziru več napravili. Predvsem bi bilo dobro, da bi o svojih prireditvah obveščali tudi domače in tuje turistične urade.

—k—o

II. Obrtniški velesejem odprl

LJUBLJANA, 7. JULIJA.

Danes je bil v Ljubljani odprt na Gospodarskem razstavišču II. Obrtniški velesejem.

Na sejmu so prikazane vse obrtne dejavnosti, vendar od lanskega leta ni moč opaziti bistvenjših novosti.

Z Gorenjske je zastopanih zelo malo obrtnih podjetij in zaposlenih obrtnikov. Pozornost vzbujajo le izdelki podjetij »ELRA« iz Skofje Loke ter »Splošnega ključavničarstva« iz Kamnika. Razen teh razstavljajo še »Ključavničarstvo-tehnična« in »Pleskarstvo« Cehovin iz Kranja, mizar Vinko Hafner iz Bitnja ter »Ščetarna« iz Komende.

Izvršni odbor CO ZBJ je pohvalil ZB na Gorenjskem za uspešno delo

VZPODBUDNO PRIZNANJE

Organizacija Zveze borcev vključuje v kranjskem okraju 11.830 članov.

Mnogi od njih so se uveljavili v političnem življenju, nad 3000 pa se jih aktivno udeležuje v organih družbenega upravljanja v delavskih svetih industrijskih, trgovskih, gostinskih in drugih podjetjih, v upravnih odborih kmetijskih zadrug, v raznih svetih pri ljudskih odborih itd. Precejšnje število članov ZB dela tudi v organih oblasti. Aktivno udeleževanje članov ZB na vseh področjih družbenega življenja daje organizaciji zaslužen ugled. Tisti, ki ne delajo, so le redke izjeme in še njihova pasivnost je navadno posledica osebnih trenj.

Organizacija Zveze borcev na Gorenjskem s svojim delom še posebno izstopa v pripravah za praznovanje občinskih in krajevnih praznikov, ki so pomembne politične manifestacije v vseh občinah. Organizacija Zveze borcev daje tudi pobudo za proslavljanje drugih važnejših dogodkov, ki so povezani z zgodovino naprednega delavskega gibanja. Prav tako pa dajejo odbori ZB svečano obeležje obletnicam ustanovitve partizanskih enot, zborom aktivistov in drugim dogodkom, ki so pomembni za razvoj našega narodnoosvobodilnega boja.

V večjih središčih Gorenjske pripravijo organizacije ZB vsako leto vrsto izletov v razne kraje, znane iz NOB, kjer stari borci pripovedujejo partizanske spomine šolski in ostali mladini. Na Jesenicah, v Kranju, Trzinu, Skofji Loki, Radovljici in na Bledu so imeli borci predavanja tudi za predšolsko mladino.

Za seznanjenje mladine in ostalega prebivalstva z dogodki narodnoosvobodilne vojne je bilo izdanih več publikacij. Na Jesenicah so izdali knjigo Franca Konoblja-Slovenka z naslovom »Pod Možakljo in Karavankami so se uprli«. Pomembno je tudi delo »Gorenjska v miru, trpljenju, borbi in svo-

bodi«, katere avtor je Slavko Smolej. Knjiga je bila tiskana v treh jezikih, v slovenščini, angleščini in esperantu. V Kranju izdajajo vsako leto po eno številko »Zbornika«. Samostojno »Zbornik« je izdal tudi občinski odbor ZB Gorice, razvoj NOB na Dovjem pa je opisan v posebni kroniki. »Loški razgledi« prav tako prinašajo dogodke iz narodnoosvobodilne vojne. V kratkem bo izšla tudi knjiga Ivana Jana »Med gorenjskimi partizani«. Številni pri- spevki so bili objavljeni tudi v »Glasu Gorenjske«.

Na področju kranjskega okraja je 74 krajevnih in terenskih organizacij ZB. Večina teh uspešno dela. Organizacijska trdnost jim omogoča, da so kos vsem problemom, ki jih morajo reševati na svojem območju. Pri občinskih odborih so za posamezna delovna področja zadolžene posebne komisije. Prošnje rešujejo odbori večinoma sami na svojih sejah. Delo komisij za otroke padlih borcev še ni v vseh občinah zadovoljivo. V našem okraju je 1233 otrok padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja. 261 teh otrok poseja osnovno šolo, 437 gimnazijo, 225 srednje

KAJ BO NOVEGA na Gorenjskem sejmu?

Razstavljalo bo 160 razstavljalcev
Obetajo se novi izdelki

Kranj, 8. julija.

Nad 160 razstavljalcev se je že prijavilo za letošnji VI. Gorenjski sejem, ki bo od 3. do 13. avgusta v Kranju, organizatorji pa imajo sedaj precej dela, saj je do otvoritve le še dobre 3 tedne.

Sedaj, ko uprava Gorenjskega sejma že razpolaga s podrobnim seznamom razstavljalcev, je prav, da se tokrat vprašamo: kaj pa bo letos novega na Gorenjskem sejmu in ali se bodo razstavljalci potrudili in pokazali res nekaj novega?

Kovinska, kovinsko - predelovalna in elektroindustrija bo tudi letos, tako kot vsa leta do sedaj, v središču pozornosti. Ti dve gospodarski panogi sta se na Gorenjskem zlasti v povojnem času močno razvili. Zlasti bodo zanimivi izdelki za široko potrošnjo, izdelki za najširšo uporabo v gospodinjstvu itd. Razen starih znancev Gorenjskega sejma, podjetij »Iskra«, »NIKO«, »Železarna«, »Plamen«, bo letos razstavljalo tudi podjetje »Elra« iz Škofje Loke. To podjetje bo pokazalo ločilce za parket, avtomobilske radio aparate, kolektorje in druge podobne izdelke. Razen tega bodo razstavljeni tudi centrifuge za perilo, pralni stroji, stroji za lupljenje in rezanje krompirja itd.

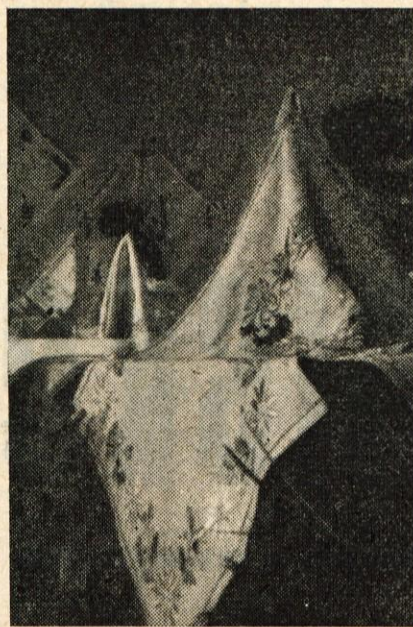
Na seznamu novih izdelkov so tudi aluminijasti čolni, alarmne sirene, razne vrste pil in drugega kovinskega orodja.

Razstava »Stanovanje za naše razmere« v Ljubljani je dala pobudo marsikateremu podjetju za sodobnejše in praktičnejše pohištvo. Zanimiva bo vsekakor montažna stanovanjska hišica z ugrajeno sodobno kuhinjo, ki jo bo razstavilo Lesno industrijsko podjetje »Jelovica« iz Škofje Loke. Ugotovili bomo, v kakšni meri je ta hišica res sodobna, še prav posebno pa nas bo zanimala cena.

Precej mikavni bodo tudi izdelki tekstilne industrije, ki se bo letos prav gotovo prizadevala spričo precejšnjih zalog, s katerimi razpolaga, pokazati čim več in doseči kar najboljši komercialni učinek.

Razen turistične razstave, katero bo tudi letos pripravila Okrajna gostinska zbornica, pa bo tudi okrajni Zavod za napredek gospodinjstva v Kranju pripravil posebno poučno propagandno razstavo sodobnih izdelkov za gospodinjstvo.

Tudi letošnji Gorenjski sejem bo prav gotovo zanimiv. Gledalci pričakujejo, da bodo videli enoletne uspehe gorenjskega gospodarstva, podjetja in zasebni obrtniki pa si od letošnjega sejma obetajo kar se da dober komercialni uspeh.

Presenetljivi uspehi —

Te dni razstavljajo bolniki begunske bolnišnice za duševne bolezni svoje izdelke. Presenečajo zlasti ročna dela, saj so nekateri izdelki tako spretno narejeni, da si ne moremo misliti, da je to delo bolnikov. Za razstavljene predmete je veliko zanimanje. Precej izdelkov je tudi že prodanih. Ves potreben material so si nabavili z lastnimi sredstvi, ki pa izvirajo le iz priložnostnih zaslužkov bolnikov samih.

Morda nam bi kaj več o delu in življenju v bolnišnici napisal kdo, ki je dobro seznanjen z vsakdanjimi problemi.

Lj.

Od nedelje na ponedeljek

V središču celotne svetovne javnosti in tiska je brez dvoma bližnji obisk egiptovskega predsednika republike Gamala Abdela Namera v Jugoslaviji ter bližnji sestanek Tito-Naser-Nehru na Brionih.

Naserjevo potovanje v Jugoslavijo in brionski sestanek med tremi visokimi predstavniki dežel, ki so sicer na tisoče kilometrov oddaljene, vendar pa po svojih miroljubnih težnjah neverjetno blizu, je po mnenju Egiptčanov in večine svobodoljubne javnosti, nov trdnost in vez med Evropo, Azijo in Afriko ter vsemi narodi sveta, ki teže k istemu cilju, dokončni osvoboditvi, neodvisnosti in mirnemu razvoju.

Boj za mir in aktivno koeksistenco, katere vzpodbudnik je Jugoslavija, je prav tako nujnost republikanskega Egipta, kateremu je ohranitev miru neobhodno potrebna za nadaljnji pospešeni gospodarski razvoj. Kajti Egipt se zaveda, da bi vojni spopad, pa čeprav le lokalnega pomena, pahnil deželo v bedo in omogočil ponovno rovarjenje tujih agentov.

BEOGRAD, 8. JULIJA.

Predsednik republike Tito je poslal začasnemu predsedniku Argentine Pedru Aramburu pozdravno brzojavko ob argentinskem prazniku.

Kijev, 8. julija.

Danes so odprli v Kijevu razstavo, ki je posvečena 10-letnemu razvoju nove Jugoslavije. Med prebivalci tega ukrajinskega mesta je za razstavo veliko zanimanje.

VLADE DRŽAV UDELEŽENK Bandunske konference, so se izjasnile za sklicanje druge konference, ki naj bi bila v Kairu. Na njej naj bi razpravljali o mednarodnem razvoju, ki je nastal v obdobju po prvi konferenci, ki je bila v Djakarti.

KRALJ SAUDIJSKE ARABIJE je izjavil, da bi bil za ponovno navezavo stikov z Veliko Britanijo pod pogojem, če bi se uredila vprašanja suverenosti nad oazo Buraimi.

Veliko partizansko slavlje v Blagovici

Zaključna proslava ob Dnevu borcev v domžalski občini

BLAGOVICA, 8. julija.

V okviru proslav v počastitev Dneva borcev v domžalski občini, je bilo danes na Golčaju nad Blagovico v Crnem grabnu veliko partizansko slavlje — zbor kamniško-zasavskega bataljona in revirne čete.

Ze od 6. ure zjutraj so se pričele zgrinjati proti Blagovici množice prebivalstva iz bližnje in daljnje okolice. Prijazna vasica Blagovica je goste sprejela praznično okrašena, v zastavah in mlajih.

Zbrali so se na vrhu hriba ob spomeniku šestnajstim padlim borcem radomske čete, ki so kot prvi padli v borbi z nemškim okupatorjem 18. oktobra 1941.

Te proslave so se udeležili tudi tovariši Tomo Breje, organizator vstaje v kamniškem okraju in preživeli borci iz te borbe. Slavju so prisostvovali tudi predsednik OLO Ljubljana, Marjan Dermastja, nadalje Ivan Semeništan in Ivan Pirš-Luka.

Predsednik občinskega odbora ZB Franc Avbelj-Lojko je imel ob spomeniku slavnostni govor, ob igranju žalostink pa je patrila bivših partizanov kot tudi zastopnikov ostalih organizacij položila ob spomenik vence.

V kulturnem programu, ki je sledil sta igrali godbi na pihala iz Domžal in Zagorja, razen tega pa sta zapela nekaj pesmi tudi pevski zbor DPD »Svoboda« iz Domžal in Ihana. Na sporedu so bile tudi recitacije.

Po končani slovesnosti so se ljudje vrnili v Blagovico k odkritju spominske plošče padlim borcem. Predsednik krajevnega odbora v Blagovici Tone Florjančič je v svojem govoru dejal: »Brez krvi padlih, mi ne bi dočakali svobode«. Po tem govoru je Franc Avbelj-Lojko odkril spominsko ploščo. Tudi tu so zastopniki množičnih organizacij položili vence, nakar je pevski zbor zapel še Internacionalo.

Popoldne se je zbralo pred gasilskim domom v Blagovici precej ljudi. Prostovoljno gasilsko društvo je ob 15-letnici obstoja razvilo prapor, kateremu je kumoval Franc Avbelj-Lojko. Razen njega sta kumovala tudi rojaka iz ZDA Franc Ogler in Alojz Ravnikar.

Po razvitju prapora je bila povorka, v kateri so sodelovale tudi narodne noše. Sledil je še kulturno športni spored.

S tem je bilo zaključeno praznovanje Dneva borcev v domžalski občini, ta dogodek pa bo ostal vsem, ki so danes prisostvovali temu slavlju, v trajnem spominu.

55 let dela

Dobračevo, 8. julija.

Danes so gasilci PGD Dobračeva razvili svoj društveni prapor in praznovali ob enem tudi 55-letnico ustanovitve društva. V imenu Okrajne gasilske zveze je pozdravil tamkajšnje gasilce sekretar Janko Stefe.

Prometna nesreča

Kranj, 8. julija.

Danes opoldan je prišlo na cesti Kranj-Bled v kraju Zlato polje do prometne nesreče. Povzročila sta jo motorist Janez Hudobivnik iz Izole in 10-letni otrok na kolesu Stojanovič Cedo iz Zlatega polja. Na kraj prometne nesreče so kmalu prispeli organi javne varnosti, ki so ugotovili, da je nesrečo zakrnil neprevidni otrok. Končno besedo pa bo izreklo sodišče. Nesreča je zahtevala lažje telesne poškodbe in znatno materialno škodo.

Mladinska brigada »Staneta Zagorja« drugič udarna

Koprivnik, 7. julija.

Na praznik Dneva borcev so imeli tudi mladinci v brigadi »Staneta Zagorja« na Gorjušah lepo slavlje. Ta dan je brigada za svoje uspešno delo prejela že drugič naslov udarne brigade.

MLADINSKA DELOVNA BRIGADA Z JESENIC NA JELOVICI

Jesenice, 7. julija.

Občinski komite mladinske organizacije na Jesenicah je dal pobudo za formiranje delovne brigade med učenci Metalurške industrijske šole. Medtem, ko so odšli učenci bivšega III. razreda na delo v železarno, so formirali učenci I. in II. razreda delovno brigado, ki je odšla v četrtke na enomesčno delo gozdne ceste Lipnica-Jelovica. Brigada šteje 50 mladincev in nosi ime po narodnem heroju Matiji Verdniku-Tomažu.

MRKAIC

KULTURNE NOVICE

Z ustanovnega občnega zbora Kluba likovnih delavcev Gorenjske

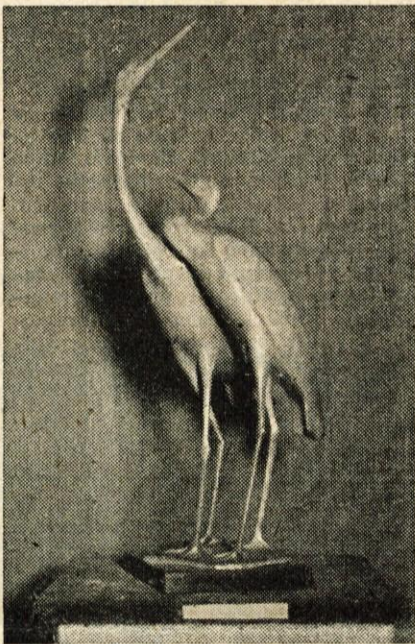
LIKOVNO VZGOJO NAJŠIRŠIM SLOJEM

Tudi investicije v kulturno-prosvetne namene se obrestujejo

Pred dnevi je bil v Kranju ustanovni občni zbor Kluba likovnih delavcev Gorenjske, ki sta se ga med drugim udeležila tudi predsednik Okrajnega odbora SZDL Mirko Zlatnar in predsednik Sveta za kulturo in prosveto pri OLO Kranj Slavko Beznik. V imenu Združenja likovnih delavcev Slovenije je udeležence pozdravil Ivo Šubic.

Ustanovitev tega kluba je za Gorenjsko pomemben dogodek. Do sedaj je ta zamisel edinstvena v Sloveniji. Narekovale so jo potrebe po poglobljeni kulturni dejavnosti v okraju. Tovariš Zlatnar je že na konferenci SZDL podaril potrebo po sistematičnejši kulturno-umetniški vzgoji naprednega delavca in kmeta. Nujno je, da se vzporedno z razvojem družbenega upravljanja dviga tudi kulturno življenje. Prav zato je poglobljeni cilj kluba pospešitev zanimanja za kvalitetno likovno tvornost med ljudstvom in razširitev estetske likovne vzgoje na najširše sloje prebivalstva. Le na ta način bo izginil kvaren vpliv kičastih izdelkov na okus javnosti.

Važna naloga kluba bo tudi, da poveže razcepljeno dejavnost najrazličnejših likovnih delavcev gorenjskega območja ter jim nudi moralno in materialno pomoč pri njihovih snovanjih.

CENE RIBNIKAR: Čaplji (les)

S tem bo klub obenem omogočal tudi dvig njihove strokovne usposobljenosti in ustvarjalnosti.

Klub združuje slikarje, kiparje, izde-

lovalce umetno - obrtnih predmetov, profesorje in učitelje tovrstnih veščin, arhitekta, gradbene tehnike, tehnične risarje, načrtovalce vzorcev, scenografe, dekoraterje, aranžerje, fotografe in druge sorodne oblikovalce. Vanj se bodo vključili tudi umetnostni in kulturni zgodovinarji ter kritiki likovnih stvaritev. Izredni član kluba pa lahko postane vsak ljubitelj umetnosti na Gorenjskem.

Klub bo deloval v najtesnejših stikih s množičnimi organizacijami ter kulturno-prosvetnimi društvi in pa seveda z republiškim Združenjem likovnih delavcev. Organiziral bo kolektive in individualne potujoče razstave in skrbel za vodstvo likovnih sekcij in krožkov pri kulturno-prosvetnih društvih. S tem da vključuje arhitekta in gradbenike, bo omogočil estetsko, domačinskemu miljeju in sodobnemu življenju ustrezajočo ureditev gorenjskih naselij, prirodno znamenitih predelov in posameznih arhitektonskih objektov. Vzgaljal bo gradbeni okus med ljudmi, ki se čisto na lastno pest lotevajo stavbarsko neokusnih preureditev. Klub bo nadalje skrbel za kvalitetno sceno gledaliških odrov, organiziral tovrstne tečaje, pazil na estetski videz izložb in vodil boj proti kvazi-umetniškimi dekoraterskim in umetno obrtnim izdelkom, ki so plod povprečnosti. Člani kluba imajo v načrtu tudi razstave galerijsko-muzejskega značaja, likovno-vzgojna in umetnostno-zgodovinska predavanja s skioptičnimi slikami, diafilmi itd., propagiranje prirodnih znamenitosti, osnivanje stalnih umetnostnih galerij in še mnogo drugih nalog. Pospeševali bodo tudi dokumentarno in umetnostno fotografijo in nudili pomoč šolskim krožkom za risanje.

Delo Kluba likovnih delavcev bo imelo torej zelo širok obseg. Nikdar se ne bo smel zapirati vase, saj to povsem izključuje njegova vzgojna vloga. Našemu delovnemu človeku bo moral posredovati široko kulturno razgledanost, da bo znal vsako stvar sam pravilno vrednotiti, da bo postal samozavestnejši in mu nihče ne bo mogel vsiljevati umetniško nekvalitetnih del. V ta namen bo potrebna tudi denarna pomoč, ki se bo prej ali slej uspešno obrestovala. Občinski odbori, zlasti ti isti na podeželju, bodo morali tudi za to področje družbene dejavnosti odmeriti več sredstev.

Nastop „LADA“ na Primskovem

Nastop ansambla narodnih pesmi in plesov »LADO« iz Zagreba v Združenem domu na Primskovem, sodi brez dvoma med najuspešnejše in najlepše točke, s katerimi je bil zaključen programski načrt v zvezi s počastitvijo Dneva vstaje jugoslovanskih narodov.

Ansambel »LADO« — čeprav je razmeroma mlad — si je z nastopi izven naših meja utrdil svetovni sloves. Leto 1954 je na tekmovanju plesnih ansambllov v Llangollenu v Angliji zasedel prvo mesto. Tudi turneja po Belgiji konec preteklega in v začetku letošnjega leta je zabeležila vrsto zavirljivih uspehov, o katerih se tudi tamkajšnji tisk v svojih poročilih in kritikah navdušeno izražal.

Nastop ansambla na Primskovem pa sodi prav gotovo med najlepša kulturna doživetja zadnjih let. Takšnega mnenja so bili tudi številni gledalci, ki so z navdušenjem sledili umetniškimi izvajanjem, in se hkrati spraševali, kako je mogoče doseči tolikšno skladnost in uglajenost v skupinskih plesih.

Zasluga za tolikšen uspeh gre vsekakor tenkočutno sestavljenemu programu in pa plesni tradiciji, ki je zakoreninjena v jugoslovanskih narodih. — Ta dva elementa predstavljata trdno osnovo, na katero je s spretno koreografijo grajena vrsta ostalih elementov, ki dajejo izvajanju svojevrstni umetniški izraz. Na splošno je moč trdit, da naloga koreografa ni bila lahka, kajti iz zbora nastopajočih je moral izluščiti in oplemeniti ritmične kvalitete in jih potencirati do skraj-

nih možnosti harmonije. Mnogoštevilni slikoviti kostumi, šarm nastopajočih in končno učinkovita glasbena spremljava, dajejo programu dokončno obliko, ki predstavlja pravecati folklorni zaklad. Vsekakor pa so uspehi »LADA« plod dolgotrajnega in napornega dela.

S svojim nastopom pa je ansambel »LADO« ponovno potrdil svoj, že kar legendarni sloves, hkrati pa skeptikom, ki z omalovaževanjem gledajo na umetniške vrednote narodnega blaga, na prepričljiv način dokazal, da je moč pod izkušenim umetniškim vodstvom in tenkim poslušom za starodavna folklorna izročila, izluščiti iz narodnega blaga utajeno elementarno silo ljudske umetnine.

Sa-Sa

Tečaj za politehnično vzgojo

Kamnik, 7. julija.

Pred dnevi je bila na kamniški gimnaziji lepa slovesnost ob otvoritvi tečaja za politehnično vzgojo, ki ga prireja s sodelovanjem prosvetnih organizacij Glavni odbor Ljudske tehnike Slovenije za vodilno osebo iz vse republike. K tečaju se je prijavilo 32 udeležencev. V navzočnosti člana izvršnega sveta LRS in predsednika glavnega odbora LTS tov. Milka Goršiča, ljudskega poslanca Alfreda Jančka in upravnika pedagoškega centra LRS tov. Henrika Zdešarja, je imel uvodni govor ravnatelj kamniške gimnazije Avgustin Lah. O pomenu tehničnega izobraževanja s posebnim ozirom na obvezno šolo pa je govoril tov. Goršič. V svojem referatu je zelo nazorno razložil sodobne poglede na našo šolo in vzgojo kadrov ter obeležil naloge prosvetnih delavcev na tem področju. Nato so si gostje ogledali razstavo slik in risb v avli gimnazije, ki so jo kot malo galerijo odprli isti dan. Razstavljene so risbe dijakov nižje gimnazije z raznimi živalskimi in pokrajinskimi motivi, ki kažejo pravilno otrokovo gledanje in izvirnost v obdelovanju. Razstavo je uredil prof. Ferdo Majer.

Domačin

Z.

Mladinska delovna brigada na otoku Stenjak

Okrajni komite LMS Kranj je poslal na ureditev otoka Stenjak mladinsko delovno brigado »Ivana Slavca-Jokla«, ki jo sestavlja 54 mladincev vajeniških šol iz Kranja, Radovljice in Zirov.

Otok Stenjak leži v bližini Brionov. Za časa Avstrije in Italije je bil last nekega avstrijskega grofa, ki je imel na otoku svoj kamnolom, odkoder je izvažal najboljši kamen po vsej Evropi. Otok je bil zelo zapuščen. Ze več let ni nihče živel na njem. Ko pa je brigada na njem postavila svoje taborišče, se je njegov izgled spremenil. Ob nedeljah nas obiskujejo mornarji in puljski izletniki.

Ze v začetku smo naleteli na velike težave zaradi organizacije. Poslati 54 mladih ljudi na otok z dvema lopatama in enim krampom, dovolj jasno priča, kako je bila akcija slabo organizirana. Ob prihodu brigadirjev ni bilo niti čolna, s katerim bi vzpostavili zvezo z najbližjo vasjo. Vse te in še mnoge druge težave smo hitro premagali. Postavili smo šotore ob obali,

Pismo brigadirjev z otoka

bliznjo razrušeno hišo smo spremenili v kuhinjo in skladišče. Na otoku sta še dve taki hiši, ki jih bomo popravili in izročili Društvu prijateljev mladine. Zaradi pomanjkanja orodja smo morali prenašati kamenje in prst na deskah. Z rokami smo pulili travo in grmičevje. Kljub temu smo veliko naredili: 2460 metrov poti in popravili 75 kubikov podrtega kamenitega zidu in drugo. Zanimivo je tekmovanje med četami za večjo storilnost. Sedaj vodita 3. in 4. četa. Tudi med posamezniki je težko določiti najboljšega. Pohvaljenih je bilo že 34 brigadirjev. Poleg rednega dela pa imamo tudi debatne ure, na katerih razpravljamo o notranjih in zunanjih političnih ter gospodarskih problemih. Priljubljena so tudi športna tekmovanja. Čete tekmujejo med seboj v odbojki, plavanju, šahu in waterpoolu. Z življenjem in organizacijo so brigadirji zelo zadovoljni, kar dokazuje, da nekateri še naprej želijo ostati v brigadi.

MRKAIC

KRANJ, 9. JULIJA 1956

Rekordno število gledalcev v Medvodah

TRIGLAV (KRANJ) : JLA (GARNIZON) ŠKOFJA LOKA 6:2 (1:0)

V četrtek popoldan je bila na igrišču v Medvodah nogometna tekma za pokal maršala Tita med enajstoricno nogometašev »Triglav« iz Kranja in moštvo garnizona iz Škofje Loke. Isti moštvi sta v tekmovalni za pokal maršala Tita že nekaj dni pred tem pomerili svoje moči. Vendar je bila zaradi nepravilnega poteka, tekma upravičeno razveljavljena. Omenimo naj le, da je v prvem srečanju v Škofji Loki zmagal garnizon s 3:2.

V četrtekovem ponovnem srečanju pa so zmagali zaslužen Kranjčani. Ze v prvem polčasu so imeli vrsto priložnosti in precej več od igre, čeprav so igrali proti soncu. Dosegli so tudi vrsto kotov, medtem ko so njihovi nasprotniki le enkrat streljali enak kazenski strel. Kljub velikim premoci pa je le Mihelčiču uspelo v prvem polčasu poriniti usnje v nasprotnikovo mrežo.

V drugem polčasu so Kranjčani po Marijanu Brezarju in Janku Stularju prišli v vodstvo že s 3:0. Kmalu za tem pa je sodnik Perko iz Ljubljane, ki je vodil tekmo na zadovoljstvo vseh, prisodil v korist garnizona Škofja Loka enajstmetrovko. Vratar Kranjčanov preciznega kazenskega strela ni mogel braniti. Zatem so nasprotniki Kranjčanov prevzeli za kratek čas igranje v svoje roke. Teh nekaj minut je bil tudi edini del igre, v katerem so gospodarili na igrišču nogometaši iz Loke in zaslužen dosegli drugi gol. Toda čim bolj se je bližal konec tekme, tem bolj so zaradi boljše kondicije prevladovali na igrišču Kranjčani. Dosegli so še 3 gole, in sicer Marijan Brezar 1, Anton Brezar pa 2. Za to-

NOGOMET

Zmagal je Mengeš

Kamnik, 8. julija.

V okviru športnih iger ob proslavi 60-letnice tovarne Titan v Kamniku je bil danes dopoldan na športnem stadionu v Mekinjah nogometni brzoturnir, pri katerem so sodelovali SK Mengeš in sindikalna moštva tovarn »Titan«, »Podjetje Kamnik« in »Usnjar«. Tovar- na »Titan« je poklonila lep pokal za zmagovalca. V napetih in zanimivih igrar so bili doseženi naslednji rezul- tati:

TITAN : PODJETJE KAMNIK 2:1 (0:1)

MENGES : USNJAR 2:1 (0:1)

PODJETJE KAMNIK : USNJAR

1:0 (0:0)

MENGES : TITAN 3:0 (3:0)

Mengešani so v odločilni tekmi lepo zaigrali in si že v prvem polčasu zagotovili zmago. Zaslužen so osvojili po- kal.

»TRIGLAV« : »JESENICE« 6:0 (1:0)

»NOVA GORICA« : »TRIGLAV« (pionirji) 3:2 (0:0)

NAŠA GENERACIJA

V počastitev Dneva borcev in vstaje jugoslovanskih narodov, so se pionirji pomerili v Avto-moto dirkah

ŠAH

AVERBACH V KAMNIKU —

Sovjetski velemejster Jurij Averbach je na dan »Dan borcev« odigral v Kamniku simultanko proti 32 nasprotnikom. Velemejster je prišel v Kamnik v spremstvu velemejstra Pirca in zastopnika JSZ tov. Šiške. Po izročitvi spominskih daril s strani prireditelja DPKD »Solidarnosti« in domžalske »Svobode«, je ob velikem zanimanju občinstva velemejster Averbach začel s simultanko. Igral je zelo previdno in počasi, ker so mu nasprotniki nudili ogorčen odpor. Žal se prireditve niso udeležili najmočnejši šahisti iz Dom- žal in Komende, pač pa so bile častno zastopane šahovske sekcije iz Podgorja, Duplice in Godiča. Šele po štirih urah igre je velemejster zabeležil tri zmage. Simultanka je trajala skoraj 6 ur. Velemejster je dosegel 25 zmag,

liko prejetih golov pa je v precejšnji meri kriv tudi vratar garnizona, saj bi lahko ubranil najmanj 2 strela. Opravičuje ga le dejstvo, da mu je sijalo v oči sonce, saj se je v prvem polča- su prav dobro izkazal. S tem pa ne mi- slimo reči, da Kranjčani niso zaslu- žili zmage.

Napak pa bi bilo, če bi pri poro- čanju nogometnih tekem ne omenili tudi gledalcev. Namreč to pot se jih je v Medvodah zbralo rekordno število (okoli 1000) in marsikdo se je vprašal, od kod tem gledalcem športna kultura in kultura nasploh. Takim primerom — nešportnim izrazom gledal- cev — bi morali enkrat za vselej na- rediti konec. Pri tem moramo mi- sliti na mladino, kateri naj bi bil šport prvo in najkoristnejše razvedri- lo, česar pa med takimi gledalci ne bomo nikdar mogli doseči.

FaBo

Telovadni nastop v Jaršah

TVD »Partizan« iz Jarš je že prejšnjo nedeljo priredilo telovadni nastop, združen z razvitjem prapora.

Predsednik društva je pred pričet- kom nastopa pozdravil vse goste, med njimi tudi Franca Avbija-Lojka. Pozdravil je tudi vse nastopajoče, ki so se postrojili pred tribuno. V govoru pa je orisal dejavnost tega mladega društva, ki je bilo ustanovljeno šele julija 1952. Leto in ki ima v svojih vr- stah največ pionirjev. Med drugim se je zahvalil tudi delovnemu kolektivu tovarne »Induplatik«, ki je mladim telo- vadcem vseskozi nudil precejšnjo po- moč. Poudaril je, da se društvo še vedno bori s težavami, saj nima niti telovadnice niti vaditeljev.

Govoru je sledilo razvitje prapora, kateremu je kumoval Franc Avbelj-Lojko.

Nastop, ki so ga izvajali pionirji in mladinci iz raznih krajev bližnje oko- lice, je lepo uspel, kar je dokazal bu- ren aplavz številnih gledalcev.

S. K.

PORAZ JESENIČANOV

Pred dnevi je švedska mladinska namiznoteniška reprezentanca na Jese- nicah premagala igralce namiznoteni- škega kluba Jesenice s 5:0. Domači igralci so razen Štrumbala, ki je sre- čanje zabil z 2:1, zgubili vsi z 2:0.

PRVENSTVO GORENJSKIH AKADEMIKOV

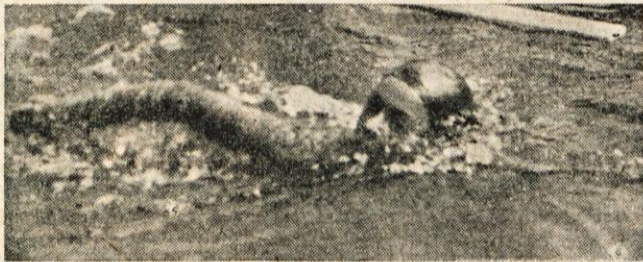
Kranj, 8. julija.

Včeraj sta se pomerili ekipi akade- mikov iz Kranja in Trčiča v borbi za naslov prvaka Gorenjske v plavanju, odbojki in namiznem tenisu. V vseh srečanjih so bili zmagovalci Kranjčani. V plavanju so zmagali v vseh slogih. V odbojki so zmagali s 3:1, v namiz- nem tenisu pa s 5:4.

Prvič v zgodovini...

Kranjčani prvaki hrvatsko-slovenske plavalne lige za leto 1955

V četrtek so kranjski plavalci, člani PK »Triglav« odplavali v Ljubljani fi- nalno srečanje za prvenstvo hrvat- sko - slovenske lige, ki je veljalo še za preteklo leto. Z veliko poštvoval- nostjo, borbenostjo in seveda tudi znanjem, jim je uspelo to, kar doslej še ni doseglo nobeno slovensko pla-

BARBKA KONCILIJA

valno moštvo izven Ljubljane. Pre- magali so najboljši ljubljanski klub ZPK »Ljubljana«. Rezultat 92:88, je sicer zelo tesen, vendar kljub temu, da Kranjčani niso tekmovali v popol- ni postavi in da so imeli pri plaval- nih točkah tudi precej smole, lahko tr-

dimo, da je to največji uspeh med šte- vilnimi blestečimi rezultati, ki so jih dosegli plavalci iz Kranja.

Popoldan je bilo tekmovalje v sko- kih. Kranjčani so zgubili srečanje v tej disciplini s presenetljivo tesnim rezultatom 12:10, zlasti pa je prese- netila Sonja Rubinič (Kranj) z zma-

go nad državno reprezentantko Bran- ko Rubinič iz Ljubljane.

Zvečer je bilo tekmovalje v pla- vanju in waterpolu. Ze po prvi di- sciplini, 400 m prosto ženske, kjer je zmagala Koncilijska (Triglav) so pri- šli Kranjčani v vodstvo. V naslednji

Športne prireditve v Cerkljah

Športne prireditve v Cerkljah

Cerklje, 8. julija.

Danes dopoldne je Avto-moto dru- štvo Cerklje izvedlo za svoje člane ocenjevalno-patrolni vožnjo na relaciji Cerklje, Visoko, Predvor, Kranj, Sen- čur, Brnki in Cerklje. Razen pravilne vožnje so morali vozači tudi streljati na Visokem z vojaško puško, v Senču- ru in Cerkljah pa z zračno. Najboljši čas in največ krogov si je priporil Stane Bobnar iz Cerkelj ter s 44 toč- kami osvojil prvo mesto kot nagraje- nec prejel od društva lep prehodni po- kal. Drugo mesto je zasedel Ciril Ku- ster, Cerklje 33 točk, III. mesto Janez

Oblak, Cerklje 24 točk.

Pet najboljših vozačev je prejelo na popoldanski svečanosti lične diplome.

TEKMOVANJE PIONIRJEV NA SKIRCAH

V popoldanskih urah je društvo or- ganiziralo za mlajše in starejše pionir- je tekmovalje na skircarh v Cerkljah v dolžini 200 m. Pri starejših pionirjih je dosegel najboljši čas Tratnik iz Cer- kelj 55 sek, drugi Grile 48 sek., tretji Jagodice vsi iz Cerkelj.

Mlajši pionirji: I. mesto Slemc, II. Kadunc in III. Mikič.

Vsi najboljši so bili lepo nagrajeni.

LEPO USPELE KOLESARSKÉ DIRKE

Društvo je v popoldanskih urah or- ganiziralo kolesarsko krožne dirke na relaciji Cerklje, Polica, Brnki, Cer- klje. Vseh tekmovalcev je bilo 19 in to iz Kranja, Vodice, Senčurja in Cerkelj. Proga je bila dolga 2700 m, vsak pa jo je moral prevoziti dvakrat. I. mesto je osvojil Janez Zibel iz Vodice (čas 10 minut), II. Franc Sitar, Senčur 10.10 minut, III. mesto Milan Kuster, Vo- dice 10 minut.

Najboljši kolesarji so prejeli kot praktična darila plašče in zračnice.

Vsa športna tekmovanja so tamka- jšnji prebivalci z navdušenjem sprejeli.

Carman

OBVEZNICI PREDVOJASKE VZGOJE NA TABORENJU

Nekaj nad 180 pripadnikov predvo- jaške vzgoje z Jesenic je odšlo v sredo na 10-dnevno taborenje v Mojstrano. Jeseniški odred, ki je bil na raznih prireditvah in tekmovanjih med pr- vim, je to taborenje zaslužil. Tabor je lepo urejen in ga vodi komandant odreda, rezervni kapetan Franc Plat- ner.

Pripadnikom predvojaške vzgoje bo taborenje v Mojstrani koristilo kot priprava za skorajšnjo službo v naši armadi.

U.

Ob 100-letnici rojstva največjega revolucionarja tehnike Življenje in delo Nikole Tesla

Ko se je pred 100 leti, 10. julija 1856. leta v borni liški vasi Smiljan pravo- slavnemu duhovniku rodilo slabotno in bolešno deč, prav gotovo nihče ni niti pomislil, da se bo iz njega razvil velik izumitelj, za čigar izume mu je in bo ves svet dolžan zahvalo. Mali Nikola bi prav gotovo postal svečenik, ko pa je zbolel za kolero, mu je oče obljubil da bo po ozdravljenju lahko šel študirat tehniko. Tu se pričena njegova ustvarjalna pot, za katero je dobil podlago v gimnaziji in v bogati zbirki očetovih knjig, ter tako presto- pil prag najboljših visoke tehnične šole takratne Avstro-ogrske — v Gradcu. Ze kot 20-letni študent se čisto ni zadovoljil z izumi na področju elektro- tehnike, pa niti z Grammovim dinamo- strojem, ki je leta 1877 predstavljaj najpopolnejši generator za proizvodnjo električnega toka, ki pa ni bil upora- ben za prenos elektrike na večje raz- dalje. V mislih je že imel sliko gene- ratorja za trofazni tok, ki ga danes po- znamo pod imenom Teslov vrtilni tok. Za uresničitev načrta pa so bila pred- vsem potrebna finančna sredstva, ki jih Tesla ni imel. Srečo je poskušal pri raznih evropskih družbah, a njegovih načrtov niso hoteli uresničiti. Pod takšnimi okolnostmi se je končno od- ločil za pot v Ameriko, kjer je navzlic številnim razočaranjem vendar našel tla za svoje ustvarjalno delo. Leta 1848 se je zaposlil v Edisonovi električni družbi v New Yorku, kasneje pa v Te-

slovi električni družbi, kjer je tudi prijavil prve patente za prenos elek- trične energije. Temu je v naslednjih letih sledila vrsta patentov, ki so do- polnjevali praktično izvedbo naprav za proizvodnjo, prenos in uporabo trofaz- nega električnega toka. Ta veliki Te- slov izum so prvič uporabili za zgra-

ditev hidrocentrale na reki Nekar. Kmalu zatem pa za podobno hidrocen- tralo na slapu Niagari. Z denarjem, ki ga je za ta izum dobil, si je Tesla v New Yorku zgradil svoj laboratorij, kjer je presenečal svet z vedno no- vimimi izumi. Nikola Tesla ni le oče radio-tehnike, temveč je tudi ustvar- jalec brezžičnega prenosa energije. Malokomu je znano, da je že leta 1899 napravil model male ladje, ki jo je z brezžičnim upravljanjem na daljavo vodil po vodi.

Kljub tolikšnim pomembnim izu- mom, ki jih je daroval človeštvu, pa je moral ta veliki izumitelj na svoja stara leta trpeti pomanjkanje. Da bi se prehranil, je bil prisiljen prodajati svoje patente, s katerimi so se okori- ščali drugi v svojo korist. Nikola Te- sla je bil vedno človek in velik Jugo- slovan. Pred našo osvobodilno borbo nam je vseskozi stal ob strani in v svojem testamentu je vse svoje labo- ratorijske naprave, ki so neizmerne zgodovinske vrednosti, zapustil svoji domovini.

Prav ti dokumenti in vsa njegova zapuščina pa bodo končno pojasnili svetu, kdo je bil Nikola Tesla. Danes imamo šele možnosti, da ga predsta- vimo svetu takšnega kot je bil ter da se s tem oddolžimo svojemu največ- jemu rojaku, ki v takratnih razmerah ni mogel svojih idej realizirati doma, v svoji domovini, temveč v tujini.

NIKOLA TESLA (1888)

MILOŠ MACAROL

III. festival jugoslovanske kinematografije v Puli

(Od našega posebnega dopisnika)

Od 14. do 25. julija bo v Puli III. filmski festival domačega filma pod pokroviteljstvom predsednika Republike Josipa Broza - Tita in v organizaciji mesta Pule, uredništva »Vjesnika u sredu« in Društva filmskih delavcev Hrvatske. Ta filmska manifestacija ima nacionalno obsežnejše in dovoljuje konkurenco samo jugoslovanskim filmom, izdelanim v zadnjem letu. Z nagrajevanjem jugoslovanskih dokumentarnih in umetniških filmov želi ta festival dati priznanje našim umetnikom za njihov trud in uspeh. Filmski festival v Puli želi popularizirati filmsko kulturo in seznaniti obiskovalce z naporom za uveljavljanje naše najmlajše umetnosti.

Delavci vseh poklicev filmske proizvodnje bodo na tem festivalu našli priložnost, da v medsebojnih stikih razpravljajo o številnih problemih naše kinematografije. Vsi ljudje, ki ljubijo naš film, pa bodo na tej prireditvi lahko srečali in spoznali tiste, ki ustvarjajo jugoslovanske filme. Ta živi, neposredni stik publike in ustvarjalcev v pulski areni, bo vesel dogodek za ene in druge.

Za filmski festival v Puli nikakor ne drži, da se izmika prikazovanju tujih filmov. Ti izpolnjujejo večino repertoarja, seveda pa jim konkurenca ni dovoljena. Zelja prirediteljev je, da bi občinstvo gledalo naše filme z vsaj takim spoštovanjem kot gleda tuje, čeprav imajo še mnogo pomanjkljivosti, katerih jim pa ne moremo v taki meri zameriti. Udeleženci letošnjega

filmskega festivala bodo po vsej verjetnosti lahko videli nekaj vrhunskih stvaritev svetovne kinematografije kot so n. pr. »Svet tišine«, »Rdeči baloni«, »Streha«, »Carmen Jones«, veliki sovjetski cinemascope film »Ilja Murovec« itd. Prireditelj v Puli bo obiskalo tudi veliko število inozemskih filmskih umetnikov, distributerjev, novinarjev itd. MILAN LJUBIC

Gledališka arena v Puli

.. S SODIŠČA ..

ZABODEL GA JE

C. R. iz Tržiča se je pred sodiščem v Kranju zagovarjal, ker je letos konec aprila v Tržiču s čevljarškim nožem zabodel B. M. dvakrat v levo roko in enkrat v hrbet. Navajal je, da je dejanje storil v silobranu. Ugotovljeno je bilo, da obdolženi C. R. ni bil v nikakoli neposredni nevarnosti, ko je z nožem zabodel poškodovanca, pač pa je poškodovanec bežal pred njim in ko ga je dohitel, ga je zabodel, ne da bi bil pri tem sam ogrožen.

Kazen dva meseca zaporaja naj bo v opozorilo ne samo C. R., pač pa tudi vsem tistim, ki so navajeni sami obračunavati v sporih s sodržavljani.

L.

TO SE NI IZPLAČALO

Kar priznajmo, nič ni napačne pe-ljati se z avtomobilom. Se toliko lepši pa je občutek, če je človek sam v stanju upravljati vozilo. Razume se, da je treba za to neko znanje in predvsem izpit. Tega pa ni upošteval K. A., ki je brez vsakih pomislekov sedel za volan tujega tovornega avtomobila, misleč, da bo prekomerno zaužiti alkohol nadomestil potrebne šoferske sposobnosti. Vinjeni kolega je bil takoj pripravljen pognati motor z ročico in »šofer« je že obvladal vozilo. Kar

šlo je kakih 50 m do prve bližnje ograje, ki kar ni hotela »pustiti« v celoti. Avtomobil je obstal poškodovan, prav tako pa tudi ograja ni ostala cela.

Za to dejanje se je K. A. zagovarjal pred sodiščem v Kranju, kjer je bil obsojen na 2 meseca zaporaja pogojno za dve leti ter na plačilo odškodnine za avtomobil v znesku 6100 din in za ograjo 2420 din. 50 m vožnje s tujim avtom brez šoferskega izpita in v vinjenem stanju se pa res ni izplačalo za 9000 din, če upoštevamo še sodne stroške.

L.

ČUDNA OBRT

Pavel Kalan iz Jame je po poklicu sicer ključavničar, specializiral pa se je tudi na »organizacijo« dinamomotorčkov. Posel je šel kar dobro od rok. Dne 8. januarja 1956 je izpred gostilne v Podrečju vzel s koles dva dinamomotorčka, ne da bi bil opazen. Dne 13. II. letos je svoj podvig ponovil še z večjim uspehom. Pred gostilno »Gaštelj« v Kranju je »nabavil« dva motorčka, pred bifejem »Agroservis« pa je ukradel s koles še dva. Vse bi bilo v redu, če ne bi pri njem našli dinamomotorčkov, če... itd.

Sodišče v Kranju je obdolženca obsodilo na 2 meseca in 21 dni zaporaja, pri čemer je upoštevalo, da so vsi oškodovanci dobili nazaj svoje dinamomotorčke, da je obdolženec dejanje priznal in da doslej še ni bil kaznovan.

L.

Žirovniška šola slavila tri obletnice

Žirovnica, 8. julija.

V Žirovnici je poteklo 155 let, odker je bil prvi pouk v Rodinah (zasebna farna šola), jeseni je bila sedanja šolska stavba stara 60 let in 6 let imajo že nižjo gimnazijo, zato sta se učiteljska zbornica osnovne šole in nižje gimnazije odločila, da skupaj z učenci in dijaki proslavimo te obletnice.

V ta namen so odprli lepo šolsko razstavo, kjer so pokazali uspehe celoletnega dela. Mnogo je bilo razstavljenih ročnih del, ki so jih naredila dekleta pod vodstvom učiteljice Ive Jalen, čeprav so s poukom ročnih del pričeli šele v II. semestru. Lepe so bile tudi risbe in lesorezi. Med zvezki s šolskimi nalogami in risbami so bila tudi mnoga učila, prirotopisne zbirke otrok in drugo.

Vsem staršem je bilo zelo ustreženo, da smo po večletnem presledku pričeli s poukom dekliških ročnih del. Lepo je uspela ob koncu leta tudi zaključna akademija, kjer so pokazali učenci in dijaki nekaj sličic iz razrednega dela.

Vmes pa je bilo slišati petje učencev in gimnazijskega pevskega zbora. Slovesnost so zaključili s telovadnim nastopom in razdelitvijo nagrad najboljšim učencem, ki so dobili v dar knjige, gimnazijci pa tudi hranilne knjižice po 500 din, dar Elektro-Žirovnice. Najboljši učenci z obeh šol so bili tudi pogoščeni, kar je oskrbel Šolski odbor.

Ob tej priložnosti bi bili vsi Žirovčani veseli, ako bi mogli nadaljevati z začetno stavbo nove šolske zgradbe.

J. D.

Mladinski voditelji v Bohinju

Kakor lani, je tudi letos CK LMS organiziral ob Bohinjskem jezeru seminar za predsednike občinskih komitejev LMS. Seminar je Pod Voglom, v nekdanjem mladinskem domu, ki bo kakor kaže, spet postal mladinski dom.

Pretekli ponedeljek so se zbrali mladinci in mladinke iz vseh krajev Slovenije na seminarju. Program seminarja je precej obsežen, tako da imajo mladinci ves dan dovolj dela in počitka. V teh dneh so udeleženci absolvirali že nekaj predavanj, med drugim predavanje o družbeni vlogi in karakterju LM ter o njenih najvažnejših političnih in vzgojnih nalogah. Predaval je predsednik CK LMS Franček Mirtič. V četrtek dopoldne pa je predavala Vida Tomšič, organizacijski sekretar CK ZKS, o problemih naše socialistične prakse. V zvezi s tem je posebno poudarila pomen zavestnih in organiziranih subjektivnih sil v izgradnji socializma. Za to predavanje je bilo med mladinskimi voditelji veliko zanimanje.

Isti dan sta obiskala tabór tudi predsednik Republiškega odbora »Partizana« Mitja Ribičič in predsednik Republiškega odbora Zveze športov Leopold Krese ter imela z mladino razgovor o raznih problemih v teh družtvih. Seminar bo trajal do 15. julija. Med tem časom bodo obravnavali še pomembna vprašanja o naši gospodarski politiki (predavanje tovariša Viktorja Avblja), o socialističnem gibanju v svetu bo predaval doktor Hočevar, o fiziologiji in psihologiji mladega človeka pa bo predaval univerzitetni profesor dr. Leo Zlebnik.

—k—e

Ponedeljakov abveščevalec

— Mali oglasi —

Dežni plašč, izgubljen v sredo okrog 19. ure od Mengša do Britofa pri Kranju proti nagradi vrniti na upravo lista.

Preključem blok št. 26392, izdan v Komisijijski trgovini v Kranju dne 12. 5. 1956.

Na oddelku za kemijo Univerze v Ljubljani je diplomiral Mirko Pogačnik. KAD čestita.

Na oddelku za rudarstvo Univerze v Ljubljani je diplomiral Janex Grašič. KAD čestita.

Na pravni fakulteti Univerze v Ljubljani je diplomiral Ivan Krč. — Čestitamoi!

V našem se da za več let 2 njivi na Primorskem ob radio postaji v iz-

meri 6700 kvadrat. m. Reflektanti naj se zgledajo osebno ali pismeno pri Martinu Podkrižnik, Kranj, Golniška cesta 21 do 31. avgusta 1956.

Kupim elektromotor do 1 KS 1400 obratov. Naslov v upravi lista.

Prodajam hrušev most — Alojz Cvenkelj, Ljubno 70.

Prodajam praviljivček, poizve se Go-

stilna Breg.

Prodajam motorno kolo 98 ccm moč-

nejše konstrukcije, registrirano, Prim-

skovo 80.

Podpisani Sajovic Franc, posestnik

Britof 58 p. Kranj preključem in ob-

žalujem neresnične trditve o Antonu

Otreban iz Britofa pri Kranju in se

mu zahvaljujem, ker je odstopil od ka-

zenškega postopka. Sajovic Franc —

Britof 48 p. Kranj.

5. julija sem izgubila jopico (svetlo-

siva volnena) od savskega mostu do

gostilne na Gaštelju. Najditelja pro-

sim, da jo proti nagradi vrne na upra-

vo lista.

Krapinska tekst. industrija Krapina

razpisuje natečaj za sprejem 10 teh-

nikov za predilno stroko in 3 tehnike

— kemičarje. Prednost imajo tehniki,

ki so odslužili vojaški rok in imajo

prakso v predilnicah za volno in bom-

baž. Tehniki bi se izučili za mojstre

in nadmojstre za novo predilnico vol-

ne in česanega prediva. Praksa bi tra-

jala 8 mesecev doma in eventualno v

inozemstvu. V ponudbi je treba ozna-

čiti dosedanja prakso in predložiti pre-

pis šolskega spričevala o dovršeni

tekstilni šoli.

Kupim sadno stiskalnico za 80 li-

trov. Naslov v upravi lista.

Izgubila sem 2. 7. 1956 zapestno uro

pred Sindikalnim domom. Najditelja

prosim, da jo proti nagradi vrne. —

Naslov v upravi lista.

Iščem službo kot pomožni bolničar.

Naslov v upravi lista.

Učenca za tiskarja sprejme podjetje

»Gorenjski tisk« Kranj.

KINO - GLEDALI

KINO »RADIO« JESENICE

10. julija bolgarski film »Pod jar-

mom«.

11. do 13. ameriški zabavni film »Na

divjem zapadu«. Predstave vsak dan

ob 18. in 20. uri.

KINO »PLAVŽ« JESENICE

11. julija bolgarski film »Pod jar-

mom«.

12. in 13. ameriški barvni kavbojski

film »Borba za zemljo«. — Predstave

vsak dan ob 18. in 20. uri.

KINO ŽIROVNICA

11. julija ameriški barvni kavbojski

film »Borba za zemljo«. Predstava ob

20.30 uri.

KINO DOVJE - MOJSTRANA

10. julija ameriški barvni kavbojski

film »Borba za zemljo«. Predstava ob

20. uri.

KINO »SORA« ŠKOFJA LOKA

10. do 11. julija švedski film »Samo

matič«.

RAZPIS

»Komisija za razpis mesta direktorja podjetja »Železnina« Kranj razpisuje na podlagi 10. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ št. 34-371/55) in 90. člena uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Uradni list FLRJ št. 51-424/53)

MESTO DIREKTORJA PODJETJA »ŽELEZNINA« KRANJ

Ponudniki za razpisano mesto morajo izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:

1. Ekonomska srednja šola z večletno komercialno prakso v železninarski ali kemični stroki.
2. Trgovski pomočnik z večletno prakso v železninarski stroki, od tega večletno prakso na vodilnem položaju.

Pravilno kolkovane prošnje z izčrpnim življenjepisom, dokazili o strokovnosti, neoporečnosti in o dosedanji zaposlitvi pošljite Občinskemu ljudskemu odboru Kranj do 31. julija 1956«.

RAZPIS

»Komisija za razpis mesta direktorja podjetja »Zvezda« Kranj razpisuje na podlagi 10. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ št. 34-371/55) in 90. člena uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Uradni list FLRJ št. 51-424/53)

MESTO DIREKTORJA PODJETJA »ZVEZDA« KRANJ

Ponudniki za razpisano mesto morajo izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:

1. Inženir kemije z večletno prakso v tekstilni stroki.
2. Ekonomist z večletno prakso na vodilnih položajih v gospodarskih organizacijah.
3. Tekstilni tehnik — apretur z večletno prakso.
4. Visoko kvalificirani tekstilni delavec z večletno prakso na vodilnih položajih v gospodarstvu.

Pravilno kolekovane prošnje z izčrpnim življenjepisom, dokazili o strokovnosti, neoporečnosti in o dosedanji zaposlitvi pošljite Občinskemu ljudskemu odboru Kranj do 26. julija 1956«.

E. Löhrdorff:

6 TROPSKA SIMEONIA

Možje okrog ognja pojo svoje lepe, globoko v srce segajoče pesmi, prežete s sladko, otožno melanholijo. Monotono zategnjeno plove ponavljajoča se katica kviku k zvezdam. In tako prepevajo še ob temnoredi žerjavi, ko legam k počitku.

Rahlo se pozibava mrežnica pod menoj. Rezki dim gorečega lesa, ki me spominja čudovitih, nepozabnih nočevanj v pragozdu, me ščegeta v nos. Zunaj na dvorišču pojo možje tako opojno, tako mehko in prehajajo tako nenadno hitro v divje, zveneče melodije, kot znajo to samo Južni Amerikanci, če so povrh tega še Španci. Otožne ljubavne pesmi in tresoči tenor me zaziblje v globoko spanje.

POT V MUZO

Ozračje je redko in nepopisno vroče. Podnebje pokrajine, po kateri se precej počasi vozimo v Fordovih tovornjakih, je za Evropejca med najzlokobnejšimi, kajti tenka plast vzdušja vzne-mirja živčni sistem in ga spravlja v trajno napetost, ki vodi na rob blaznosti. Strahotna vročina pa, ki jo izžareva nebo kot bi kapljalo raztopljeno steklo, mrvi telo z razbičanimi živci v njem kot mehko kunj. Sleherno kapljo tekočine iztisne iz nje-ga, izsesa sleherno mrvice potu, ki se nazadnje odlaga na koži v suhih kristalinih in tenkih slanih plasteh.

Ceprav se vozimo in se mi zato ni treba dosti gibati, je moja koža vnetja povsod, razen na nepokritih in zato bolj utrjenih mestih. Povsod, kjer se stika v dveh plasteh, je pokrita z ognjenimi mehurčki, ki žgo kot živ ogenj, če premaknem roko ali nogo. Pa sem mislil, da sem proti takim otroškim boleznim dovolj zavarovan! Kaj me čaka šele v Muzu ali Chocu? Pet let — pri moji veri! Saj bo zadostovalo že pet dni, da spravi mene in celo druge, ki so krepkejši od mene, pod zemljo v tej prokleti deželi!

Deseterica vojakov čepi za nami in zbija šale. Njihov poročnik — njegova koža je kot mleko in čokolada — sedi ob šoferju in čita iz zamaščene knjige kljub skokom starega Forda. Cesta vodi po skalovitih, izsušenih dolinah, po visokih planotah, požganih od sončne pripeke ter spet po globelih, dolgih, ozko in globoko zajedenih v skorjo gora, tako da je v njih večer somrak.

»Goddamn«, kolne Billy, ki sedi na deski poleg mene in sklepeče z zobmi, kadarkoli zavozimo v tako globel. Sam pa se reži zlobno in glasno, da odmeva od skalnih sten; Jules leži zvit v klopek kot stisnjena mumija nepremično ob nogah Kolumbijcev, le oči se čudovito živahno bliskajo.

Od časa do časa hupajo avtomobili, da bi svarili tiste, ki nam prihajajo nasproti, kajti izogibati bi se drug drugemu na tej cesti ne mogli, saj bi se celo pešec ne mogel pritisniti med skalno steno in avtomobilom. Vselej, kadar privozimo spet v polno sončno svetlobo, nehoti pokrijemo vsi oči z roko, kajti vselej se nam zazdi, da nam udarja nasproti ognjeni dah iz peklenskega žrela.

... godba je nekaj čudovitega! Človeka, ki je ravnokar še bil v telesnih in duševnih mukah, dvigne, vlije mu novega poguma, da postane spet vesel. — Nič več ne čutim žgočega slanega potu v očeh! Tudi bolečine v zgibih so izginile in nič več ne mislim na tisto, kar ima še priti!

Napolnim si pipo in krepko povlečem iz nje dim ostrega črnega tobaka ter prisluhnem Hipolitu. Pravkar si je obesil na ramo harmoniko. Nikdar še, tako se mi zdi, nisem slišal lepših melodij, kot so preprosti »tangos« in »zambacuecas«, ki jih rjavi možak z melanholičnim indijanskim obrazom izvablja svojemu že dodobra pokvarjenemu instrumentu. Pa sem vendar že poslušal koncerte v slovitem Metropolitanskem gledališču v New Yorku.

Turobno, molčeče zagrizeno razpoloženje se je po prvih akordih nagloma obrnilo in še dolge ure potem smo spet ljudje. Predno se je oglasila harmonika, smo bili prihuljeni, obupane, z usodo sprte bestije ali v najboljšem slučaju sužnji, potujoči v strahu in trepetu svoji neznani usodi nasproti. Zdaj pa smo spet postali ljudje.

Vsekrižem kadimo, si ogledujemo prakrajino, pripovedu-jemo si vse mogoče. Venomer drdraj avtomobili proti severu. Po zarjavelih planotah z redkim zelenjem, po močvirnih poljih se vozimo, tako da seže s slano skorjo pokrita močvara do osi pri kolesih in nas dostikrat obrizga čez in čez. Včasih leže majh-ne vasice ob cesti, v mlakužah ob njih se igrajo s črnimi prašiči goli otroci. Včasih drdramo v oblakih prahu po kratkih uli-cah ali majhnih trgih, kjer so se ravno zbrali ljudje k živahnim, pisanim sejmom...

V eni takih vasic, »tambo« imenovanih, se ustavimo, da se odpočijemo in nasitimo. Taborni ognji zagore in zapresketajo. »la paloma«!